Dosarul nr. 2-11866/23
2-23065905-12-3-10052023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

22 iulie 2024 *****
Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Lupașcu Natalia
Grefier Brega Cristiana

examinând în ședință publică cauza civilă la acțiunea depusă de Parașciuc Liudmila, Parașciuc Vasile și S.R.L „Parasciuc Ecaterina" împotriva Î.S. „Administrația de Stat al Drumurilor" cu privire la constatarea nulității actului juridic,

a c o n s t a t a t:

Argumentele și cerințele reclamanților

La 10 mai 2023, Parașciuc Liudmila, Parașciuc Vasile și S.R.L „Parasciuc Ecaterina" au depus cerere de chemare în judecată către Î.S. „Administrația de Stat al Drumurilor" cu privire la revocarea actului juridic.

În motivarea poziției sale au indicat că prin actul juridic civil sub formă de Dispoziție expusă în Notificarea cu nr. 03-03/4118 din 30.06.2022, Î.S. „Administrația de Stat a drumurilor " a prescris coproprietarilor Parașciuc Liudmila și Parașciuc Vasile să desființeze calea de acces de la Drumul public național R6 Chișinău-Orhei-Bălți km. 11+560 construită fără autorizație ale următoarelor bunuri imobile:

- terenului, cu nr.cadastral: 0*****66, cu suprafața de 0,355 ha;
- construcției cu funcții comasate, cu nr. cadastral: *****1, cu suprafața de 1822,3 m.p.;
- construcției cu destinația de depozit, cu nr. cadastral: *****2, cu suprafața de 270,7, m.p.;
- construcției cu destinația de depozit, cu nr. cadastral: 0*****3, cu suprafața de 277,2 m.p. din *****, com. Grătiești, sat. Grătiești, extravilan șos. Chișinău-Orhei-Bălți, km.11.

Ca temei de fapt pentru înaintarea cerinței în cauză s-a invocat că această cale de acces, de la terenul în cauză cu nr. cadastral: 0*****66 și de la construcțiile comerciale amplasate (construite) pe acest teren, cu nr.cadastral: *****1;02 și 03, la acest drum public Național R6 Chișinău-Orhei-Bălți km. 11+560, a fost construită neautorizat în zona acestui drum public în cauză de către coproprietarii terenului în cauză și a construcțiilor comerciale în cauză amplasate (construite) pe el, în lipsa documentelor

permisive respective prevăzute de lege după data transmiterii de către APL a com. Grătiești în proprietate a terenului de pământ în cauză.

Reclamanții consideră actul juridic civil în cauză al Î.S. „Administrația de Stat a drumurilor”, îndreptat spre desființarea ilegală a căii de acces în cauză de la bunurile imobile nominalizate, ca fiind ilegal și abuziv.

Menționează că din Actul de restabilire a hotarelor în teren din 01.02.2022, întocmit de către SCT Chișinău nr.l și din Planul cadastral nr.0*****66 din 07.02.2022, anexat la acest act, cât terenul în cauză cu nr. cadastral 0*****66, atât și construcțiile amplasate pe acest teren, nu sunt amplasate în zona drumului public național în cauză cu nr.R6 Chișinău- Orhei-Bălți, km.l 1+560,(anterior M2 Chișinău-Soroca-Hotarul cu Ucraina) însă sunt amplasate în vecinătatea acestui drum public național.

Totodată, după cum rezultă din datele (informația) oficială care se conține în Certificatul de urbanism pentru proiectare nr.4 din 22.03.2011, emis și eliberat Î.I. „Viumt-Parașciuc” de către APL a comunei Grătiești, mun.Chișinău, terenul în cauză cu suprafața de 0,28ha, selectat și transmis inițial de către Primăria com. Grătiești în arendă Î.I. „Viumt-Parașciuc ”, adica soților Parașciuc, pentru construirea unei Baze comerciale la data de 22.12.2001, prin contractul de vânzare-cumpărare a terenului aferent nr.4632, era deja asigurat cu cale de acces la drumul public național cu nr.M2 Chișinău-Soroca-frontiera cu Ucraina, km.11 (în prezent: drumul public național nr.R6 Chișinău-Orhei-Bălți, km.11+560).

Deci, a fost construită anterior emiterii de către APL a com. Grătiești, *****, a certificatului de urbanism cu nr. 4 din 22.03.2001 și transmitere-i lui în arendă, iar ulterior vândut Î.I. „ Viumt-Parașciuc ”.

Invocă reclamanții că potrivit prevederilor art.136 din Codul Civil al RM (RSSM) din 26.12.1964, în vigoare până la 12.06.2003; art.292 din Codul Civil al RM nr.1107 din 06.06.2002, varianta în vigoare din 12.06.2003 până la 01.03.2019 și a art.467 din Codul Civil în vigoare din 01.03.2019, conform cărora bunul destinat în mod permanent întrebuințării economice a unui alt bun (principal) și legat de aceasta prin destinație comună este un bun accesoriu atâta timp cât satisface această întrebuințare. Bunul accesoriu urmează situaţia juridică a bunului principal.

Astfel, rezultă cu certitudine că la data de 22.12.2001, de către Primăria com.Grătiești, satul Grătiești, mun.Chișinău, odată cu transmiterea în proprietate Î.I. „Viumt-Parașciuc”, prin Contractul de Vânzare-cumpărare a terenului aferent cu nr.4632, a terenului cu nr. cadastral 0155202.001 cu suprafața de 0,28ha, i-a transmis în proprietate Î.I. Viumt-Parașciuc” și calea de acces de la terenul în cauză la drumul public național M2 Chișinău-Soroca-frontiera cu Ucraina, km.ll, în calitatea lui de bun accesoriu acestui bun imobil principal-terenul cu nr.cadastral 0155202.001, cu suprafața de 0,28ha, care a fost și este legat de acest bun imobil principal-terenul cu nr.cadastral: 0155202.001 prin destinația lor comună de întrebuințare (folosire) economică a acestui bun principal-terenul în cauză.

La această etapă de selectare și de transmitere, inițial în arendă, la data de 22.03.2001 și ulterior la data de 22.12.2001 în proprietate de către APL a com. Grătiești, *****- Î.I „Viumt-Parașciuc” a terenului în cauză cu nr.cadastral:0155202.001, care era asigurat cu cale de acces la acest drum național cu nr. M2 Chișinău- Soroca- Hotarul cu Ucraina, km. 11.

De către nimeni, inclusiv Î.S. „Administrația de Stat a drumurilor” n-a fost solicitată desființarea acestei căi de acces existentă de la acest bun imobil și nu s-a invocat faptul că

această cale de acces a fost construită neautorizat sau ilegal, de către Statul Republica Moldova, în persoana APL a com. Grătiești, și/sau a altor instituții publice centrale sau locale.

Anume din aceste considerente de către Î.I „Viumt-Parașciuc” , adica soții Parașciuc Liudmila și Parașciuc Vasile, nu s-a solicitat de la APL Grătiești eliberarea unui Certificat de urbanism pentru proiectarea unei căi de acces de la terenul în cauză la drumul public național în cauză cu nr.M2 Chișinău-Soroca-frontiera cu Ucraina, km.11, iar de la Administratorul drumului public Național în cauză cu nr.M2 Chișinău-Soroca -frontiera cu Ucraina, un acord pentru construirea unei căi de acces de la terenul în cauză la drumul public național în cauză. Respectiv, APL Grătiești n-a emis și nu a eliberat Î.I. „ Viumt-Parașciuc ” un Certificat de urbanism pentru proiectarea și construirea (amenajarea) unei căi de acces de la terenul în cauză cu suprafața de 0,28ha (nr.cadastral 0155202.001) la drumul public național cu nr.M2 Chișinău-Soroca-frontiera cu Ucraina, km.11.

Subliniază că administratorul acestui drum public național cu nr.M2 Chișinău-Soroca-frontiera cu Ucraina, km.11, din acea perioadă de timp n-a emis și nu a eliberat un Acord (Autorizație) de amplasare a unei asemenea căi de acces de la terenul în cauză cu suprafața de 0,28ha (nr.cadastral:0155202.001) la drumul public național în cauză cu nr.M2 Chișinău-Soroca-Frontiera cu Ucraina, km.11.

Doar prin avizul (scrisoarea) cu nr.109a din 29.07.2002, completată prin scrisoarea cu nr.71-01 din 17.05.2003, și-a exprimat doar acordul pentru construirea de către Î.I. „Viumt-Parașciuc” în vecinătatea drumului Public național M2 Chișinău-Soroca-frontiera cu Ucraina, km. 11+560 a Bazei de comerț „Maximum”, proiectată în conformitate cu Certificatul de Urbanism nr.4 din 22.03.2001, emis și eliberat de către APL a com. Grătiești, *****.

La data de 20.02.2002 de către Primăria com. Grătiești, *****, prin intermediul Contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent cu nr.726, i-a fost vândut Î.I. „Viumt-Parașciuc” terenul cu nr.cadastral: 0155202.002, cu suprafața de 0,075ha, situat pe adresa : Chișinău, com.Grătiești, satul Grătiești, extravilan, șos.Chișinău-Orhei, km. 11 (răscrucea:Chișinău-Orhei-Criuleni) care la data de 08.06.2011, prin decizia proprietarului au fost comasate și, ca urmare, format în baza lor un bun imobil nou-terenul cu nr.cadastral: 0*****66, cu suprafața totală de 0,335 ha.

Ca urmare a căruia fapt, calea de acces existentă de la terenul cu nr.cadastral:0155202.001, cu suprafața de 0,28ha, la drumul public M2 Chișinău-Soroca-frontiera cu Ucraina, km.11, a dobândit statutul juridic de bun accesoriu a bunului imobil nou în cauză-terenul cu nr.cadastral 0*****66, cu suprafața de 0,335 ha din mun.Chișinău, com. Grătiești, șos.Chișinău-Orhei-Bălți, km. 11 (drumul public național M2 Chișinău- Soroca-frontiera cu Ucraina, km. 11).

Accentuează că de către coproprietari nu a fost construită această cale de acces de la aceste bunuri imobile la acest drum public național R6 Chișinău-Orhei-Bălți, km. 11+560, însă, această cale de acces la acest drum public național a fost dobândită de către aceștia, în proprietate, de la APL a com. Grătiești, mun.Chișinău, în calitatea ei de bun accesoriu la bunul principal în cauză-terenul cu nr.cadastral:0*****66.

Din care considerente, precizează că nu sunt întrunite condițiile prevăzute în art.7 alin.(3) din Legea drumurilor nr.509 din 22.06.1995, în redacția în vigoare din 29.07.2011 pentru desființarea de către coproprietari a bunurilor imobile în cauză a bunului accesoriu în

cauză acestor bunuri imobile, adică a căii de acces de la aceste bunuri imobile în cauză la drumul public național R6 Chișinău-Orhei- Bălți, km.11+560.

Cererea de concretizare

Ulterior, prin cererea de concretizare a acțiunii din 14 iulie 2023 (f.d. 125-133), reclamanții au solicitat constatarea nulității absolute a actului juridic civil sub formă de Dispoziție cu nr.03-03/4118 din 30.06.2022, emis de către Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a drumurilor", prin care Parașciuc Liudmila și Parașciuc Vasile, coproprietarii bunurilor imobile cu nr. cadastrale: 0*****66; *****1; 02 și 03, amplasate în *****, com. Grătiești, satul Grătiești, extravilan, Șos. Chișinău-Orhei, km.11, au fost obligați ca să desființeze calea de acces existentă a bunurilor imobile în cauză de la Drumul Public Național R6 Chișinău-Orhei-Bălți, km.l 1+560; încasarea cheltuielilor de judecată.

Suplimentar, reclamanții au indicat că potrivit hotărârii irevocabile a Judecătoriei Ciocana mun.Chișinău din 22.03.2016, dosarul nr.2-492/16, Parașciuc Liudmila și Parașciuc Vasile, dispun de dreptul de proprietate comună pe cote-părți asupra următoarelor bunuri imobile:terenul, cu nr. cadastral 0*****66, cu suprafața de 0,355ha; construcție, cu funcții comasate (restaurant și hotel), cu nr. cadastral *****1, cu suprafața totală de 1822,3 m.p.; construcție, cu destinație de depozit, cu nr. cadastral *****2, cu suprafața de 270,7 m.p. ; construcție, cu destinație de depozit cu nr. cadastral *****3, cu suprafața de 277,2 m.p.

Bunurile imobile nominalizate sunt amplasate în *****, com. Grătiești, sat. Grătiești, extravilan, șos. Chișinău- Orhei, km. 11, fapt trecut (înscris) în Registrul bunurilor imobile, de către OCT Chișinău-1, filiala Î.S. „Cadastru", la data de 15.06.2016, nr.0101/16/19216.

Bunurile imobile în cauză au fost și sunt asigurate cu cale de acces la Drumul Public Național R6 Chișinău-Orhei-Bălți, km. 11+560, anterior Drumul Public Național M2 Chișinău-Orhei-Soroca frontiera cu Ucraina, care a fost construită anterior transmiterii Î.I. „Viumt-Parașciuc" de către APL a com. Grătiești, *****, în arendă, a terenului cu nr. cadastral 0155202.001 cu suprafața de 0,28 ha, selectat în 2001 pentru construirea de către Î.I. „Viumt-Parașciuc" a Bazei de comerț „Maximum", în componența restaurantului, hotelului și depozitelor respective.

Invocă faptul că prin Certificatul de Urbanism nr.4 din 22.03.2001, emis și eliberat Î.I. „ Viumt-Parașciuc " de către APL a com. Grătiești, ***** și prin Procesul -verbal din 2001 de selectare a terenului pentru construirea Bazei de comerț „ Maximum", terenul cu nr.cadastral 0*****66, cu suprafața totală de 0,355 ha, a fost format în anul 2011 prin decizia proprietarului din acea perioadă de timp ÎI„Viumt-Parașciuc", în rezultatul comasării terenurilor cu nr.cadastral 0155202.001, cu suprafața de 0,28 ha și cu nr. cadastral 0155202.003 cu suprafața de 0,075 ha.

Notează că acest fapt se dovedește cu certitudine prin Decizia de formare prin comasare a bunului imobil cu nr. cadastral 0155201.366, cu suprafața de 0,355 ha, emisă de către Parașciuc Vasile (Î.I. Viumt-Parașciuc).

Prin Contractul de locațiune a încăperii nelocative cu nr.2/22/E din 01.02.2022, contracția cu funcții comasate (restaurant și hotel) cu nr. cadastral *****1, cu suprafața de 1822,3 m.p, este transmisă în arendă (locațiune) SRL „Parașciuc Ecaterina", care efectuează pe această adresă activitatea de prestare a serviciului de alimentație publică prin intermediul subdiviziunii ei structurale, restaurantul „Ecaterina" care se folosește permanent pentru accesul la structura în cauză de alimentație publică, de la Drumul Public Național R6 Chișinău-Orhei-Bălți, km. 11+560, de calea de acces existentă transmisă anterior de către

APL a com. Grătiești, în proprietatea ÎI. „ Viumt-Parașciuc”, în calitatea ei de bun accesoriu terenului cu nr. cadastral 0155202.001, cu suprafața de 0,28 ha, vândut Î.I. „ Viumt-Parașciuc” prin Contractul de vânzare-cumpărare a terenului aferent cu nr.4632 din 22.12.2001.

Relevă că pârâtul, asumându-și ilegal și abuziv atribuțiile de instituție publică, la data de 30.06.2022, prin notificarea cu nr. 03-03/4118 din 30.06.2022, a obligat coproprietarii bunurilor imobile cu nr. cadastral 0*****66; *****1; 02 și 03, din *****, com. Grătiești-Parașciuc Liudmila și Parașciuc Vasile, ca într-un termen de 60 de zile din data recepționării notificării în cauză, să desființeze calea de acces existentă de la bunurile imobile în cauză de la Drumul Public Național R6. În Notificare a fost invocat în calitate de temei al acestei cerințe (obligație) faptul că această cale de acces a fost (este) construită neautorizat de către proprietari în zona Drumului Public Național în cauză R6 Chișinău-Orhei-Bălți, km. 11+560.

Accentuează reclamanții că executarea Actului juridic civil în cauză sub formă de dispoziție, expusă în Notificarea cu nr.03-03/4118 din 30.06.2022, va duce la încălcarea drepturilor legitime ale coproprietarilor bunurilor imobile în cauză Parașciuc Liudmila și Parașciuc Vasile și ale posesorului cu drept de folosință a bunului imobil cu nr.cadastral *****1, SRL „Parașciuc Ecaterina”, de a se folosi cu bună-credință de calitățile utile ale bunurilor imobile în cauză amplasate pe adresa: mun.Chișinău, com.Grătiești, satul Grătiești, extravilan, Șos. Chișinău-Orhei, km. 11.

În drept, reclamanții își întemeiază acțiunea pe prevederile art.9,10,11,13,14, 15, 16, 20, 22, 327 alin.(l) 328, 331 alin(l), 334 alin.(l) din Codul Civil al RM, art.166, 167 din CPC.

Poziția pârâtului

La 02 septembrie 2023, pârâta Î.S. „Administrația de Stat al Drumurilor” a depus referință, prin care și-a expus dezacordul cu acțiunea depusă de reclamant (f.d.141-146).

În susținerea poziției a indicat că potrivit art. 5 alin. (1) din Legea drumurilor nr. 509/1995 (în redacția în vigoare la momentul depunerii acțiunii), administrarea drumurilor naționale se asigură de către organul central de specialitate în domeniul drumurilor (Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale) prin intermediul autorității administrative responsabile de implementarea politicii statului în domeniul drumurilor (Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”).

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1468 din 30.12.2016 a fost aprobată lista drumurilor publice naționale din Republica Moldova, conform anexei nr. 1, unde este inclus și drumul public național R6 Chișinău-Orhei-Bălți (anterior M2 Chișinău - Soroca - frontieră cu Ucraina), care figurează în litigiu și care este în administrarea pârâtului.

Menționează că construcția comercială de prestări-servicii, situată pe terenul cu nr. cadastral 0155202366 proprietate privată a soților Parașciuc Liudmila și Parașciuc Vasile, amplasată în *****, com. Grătiești, extravilan, se află în zona drumului public național R6 Chișinău - Orhei - Bălți, km 11+560, iar calea de acces către construcția dată este construită pe terenul aferent drumului public național R6 Chișinău-Orhei-Bălți, cu nr. cadastral 3153103001, care este proprietate publică a statului, în lipsa actelor permisive.

Urmare a examinării situației la fața locului a drumului național R6, km 11+560 și depistării neconformităților, Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” s-a adresat către Primăria com. Grătiești cu scrisoarea nr. 09-03/8477 din 20.12.2021 pentru a stabili legalitatea căii de acces existente, solicitând prezentarea informației referitor la acest bun imobil, amplasat în zona drumului public național și a actelor permisive pentru amplasarea și

construcția obiectivului dat, iar în cazul lipsei actelor permisive necesare, s-a solicitat inițierea de către Primăria com. Grătiești a procedurii de emitere a autorizației de desființare a obiectivului, conform legislației în vigoare.

La data de 19.05.2022 cu nr. 3365, în adresa Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor" a parvenit de la reclamanții Parașciuc Liudmila și Parașciuc Vasile cererea privind constatarea nulității informației prezentate de către Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor" Primăriei com. Grătiești prin scrisoarea nr. 09-03/8477 din 20.12.2021, prin care reclamanții și-au exprimat dezacordul cu constatările stabilite de Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor" la fața locului și necorespunderea cu realitatea a informației prezentate de către Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor" Primăriei com. Grătiești.

Prin răspunsul Primăriei com. Grătiești nr. 771/21 din 30.12.2021, s-a comunicat că potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile, cât și a actelor prezentate de Parașciuc L., coproprietara terenului în cauză, conform Autorizației de construire nr.9B din 29.09.2003 pe acest teren a fost permisă construirea unei baze de comerț. Ce ține de Autorizația de amplasare a obiectivului, Primăria a comunicat că aceasta nu a fost prezentată.

Invocă prevederile art.7 din Legea drumurilor nr. 509/1995, în redacția în vigoare la momentul eliberării actelor permisive, conform cărora, construcția, amenajarea, întreținerea- și exploatarea căilor de acces la drumurile publice sînt în sarcina celor care le au în administrare, folosință sau proprietate. Căile de acces la drumurile publice se amenajează în conformitate cu certificatul de urbanism și se execută în baza proiectelor aprobate și autorizațiilor de construire, eliberate de autoritățile administrației publice locale în modul stabilit, cu acordul organelor centrale de specialitate.

Iar potrivit art.7 alin.(3) din Legea drumurilor nr. 509/1995, în redacția la momentul emiterii notificării, (3) Căile de acces realizate în zona drumului public fără autorizația indicată la alin. (2) sau cu încălcarea condițiilor impuse prin autorizația respectivă, precum și căile de acces care nu sînt utilizate se vor desființa de către cei care le dețin cu orice titlu, pe cheltuiala acestora, în termen de 60 de zile calendaristice din data notificării, restabilindu-se continuitatea elementelor geometrice ale drumului.

Astfel, analizând actele prezentate I.S. „Administrația de Stat a Drumurilor" de către Primăria com. Grătiești, cât și cele anexate de reclamanți la cererea din 19.05.2022, s-a constatat faptul că construcția căii de acces în zona drumului public național a fost executată ilegal în lipsa actelor permisive, or, legea aplicabilă speței, prevede expres că căile de acces la drumurile publice se amenajează în conformitate cu certificatul de urbanism și se execută în baza proiectelor aprobate și autorizațiilor de construire, însă la caz, în Certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 4 din 22.03.2001 și Autorizația de construire nr, 9b din 29.09.2003, prezentate de reclamanți, nu a fost prevăzută amenajarea căii de acces la drumul public național R6 (anterior M2).

Notează că referitor la scrisorile emise de către S.A. „Drumuri-Chișinău" din 29.07.2002 și din 17.05.2003, anexate de reclamanți la cererea din 19.05.2022, este necesar de precizat că S.A. „Drumuri - Chișinău" a dat acordul la amplasarea bazei de comerț ''Maximum" lângă drumul național M2 Chișinău-Soroca-frontiera cu Ucraina, km 11+800, inclusiv ca lucrările să fie efectuate conform proiectului autorizat. Însă, referitor la calea de acces, în scrisorile date nu s-a indicat despre acordul privind executarea căii de acces. Or, legea prevede obligația de a obține autorizație de amplasare (denumită anterior acord al autorității publice centrale) atât pentru obiectivul - construcția comercială, cât și pentru

obiectivul - calea de acces, având în vedere că acestea sunt reglementate de articole distincte (art.7 și art.9 din Legea drumurilor nr.509/1995).

Remarcă faptul că scrisoarea emisă de către S.A. „Drumuri-Chișinău” din 29.07.2002 nu constituie act permisiv - acord al autorității publice centrale ce ar acorda dreptul de a construi calea de acces către drumul public național, precum stipulează art. 7 alin. (2) din Legea drumurilor nr. 509/1995 (în redacția în vigoare la momentul eliberării actelor permisive 1999). Mai mult, nu există nici un act permisiv pentru accesul dat (certificat de urbanism pentru proiectare, autorizație de construire) precum prevede legea, fapt ce demonstrează ilegalitatea accesului dat.

Accentuează că Autorizația de construire nr. 9B din 29.09.2003 a fost eliberată pentru 36 luni, iar ulterior valabilitatea acesteia a fost prelungită până la data 01.07.2014, însă prelungirea autorizației de construire nu prelungește în mod automat și prescripțiile eliberate de SA. „Drumuri-Chișinău” prin care s-a permis amplasarea bazei de comerț lângă drumul național. Din anul 2003 până în anul 2014 situația pe drumul public național R6 Chișinău-Orhei-Bălți, s-a schimbat semnificativ, respectiv odată cu prelungirea actului permisiv, urmau a fi actualizate și prescripțiile tehnice, eliberate de către administratorul drumului.

La data de 30.06.2022 Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” a expediat în adresa reclamanților Notificarea cu nr. 03-03/4118, prin care a solicitat desființarea în termen de 60 zile din data recepționării notificării a căii de acces, construită neautorizat în zona drumului public național R6 Chișinău-Orhei-Bălți, km 11+560, cu restabilirea continuității elementelor geometrice ale drumului.

La data de 11.08.2022, în adresa Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” a parvenit de la reclamanții Parașciuc Ludmila, Parașciuc Vasile și SRL ’’Parașciuc Ecaterina” cererea prealabilă nr. 06 din 08.08.2022 cu privire la contestarea acțiunilor Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor și revocarea notificării de desființare a căii de acces, prin care au solicitat recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” și revocarea Notificării nr. 03-03/4118 din 30.06.2022.

Întru elucidarea aspectelor invocate de reclamanți în cererea prealabilă nr. 06 din 08.08.2022, Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” s-a adresat repetat către Primăria com. Grătiești cu solicitarea de a prezenta actele permisive privind construcția căii de acces de la terenurile cu nr. cadastral 0155202001 și nr. cadastral 0155202002, comasate ulterior prin formarea bunului imobil cu nr. cadastral 0155202366, la drumul public național R6, km 11+560.

Concomitent, prin scrisoarea nr. 06/01-03/5512 din 22.08.2022, Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” a comunicat reclamanților despre suspendarea efectelor Notificării nr. 03-03/4118 din 30.06.2022, până la verificarea veridicității declarațiilor invocate în cererea nr. 06 din 08.08.2022 și clarificarea situației create.

Relevă că prin răspunsul Primăriei com. Grătiești nr. 667a/22 din 21.12.2022 s-a comunicat despre imposibilitatea prezentării de către Primăria com. Grătiești a actelor permisive privind construcția căii de acces de la terenurile proprietate privată a reclamanților la drumul public național R6, km 11+560, din motiv că Primăria nu dispune de arhiva cererilor și a actelor permisive, eliberate până în anii 2009-2010.

În legătură cu faptul că afirmațiile reclamanților precum că la momentul procurării terenurilor, acestea erau asigurate cu cale de acces către drumul public național R6, nu au fost confirmate de către Primăria com. Grătiești, cât și de reclamanți, la data de 28.03.2023

Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” a expediat coproprietarilor Notificarea nr. 06/01-03/1713 prin care le-a comunicat despre încetarea împrejurărilor care au servit temei pentru suspendarea termenului de 60 de zile indicat în notificarea nr.03-03/4118 din 30.06.2022 și că acesta continuă să curgă, având la dispoziție 25 de zile, termen care va fi calculat din data recepționării prezentei scrisori, în vederea desființării căii de acces construite neautorizat în zona drumului public național R6 Chișinău- Orhei-Bălți, km 11+560, cu restabilirea continuității elementelor geometrice ale drumului.

Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” susține că prin acțiunile sale, și anume prin Notificarea nr. 03-03/4118 din 30.06.2022 și Notificarea nr. 06/01-03/1713 din 28.03.2023 privind desființarea căii de acces, construită neautorizat de către reclamanți în zona drumului public național R6 Chișinău-Orhei-Bălți, km 11+560, pârâtul a acționat în strictă corespundere prevederile legale enunțate supra, iar notificările date nu aduc nici o atingere proprietății private a reclamanților și nu încalcă dreptul de proprietate a acestora asupra bunurilor menționate, dar au menirea de a adapta situația de fapt la normele legale aplicabile speței și anume prevederilor stipulate la art. 7 din Legea drumurilor nr. 509/1995.

Cu referire la alegațiile reclamanților privind asumarea ilegală și abuzivă a atribuțiilor de instituție publică de către Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” privind emiterea Notificării nr. 33-03/4118 din 30.06.2022 și nr. 06/01-03/1713 din 28.03.2023, pârâtul le consideră eronate, or, Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” este întreprinderea specializată în domeniul drumurilor, fondatorul căreia a fost Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor (în prezent este Agenția Proprietății Publice), și care conform prevederilor art. 1 și art. 5 din Legea drumurilor nr. 509 din 22.06.1995, este entitatea prin intermediul căreia se asigură administrarea drumurilor naționale, activitate care are ca obiect proiectarea, construirea, modernizarea, reabilitarea, repararea și întreținerea drumurilor, precum și gestionarea acestora în scopul desfășurării traficului rutier în condiții de siguranță a circulației, de fluență și continuitate, iar conform Hotărârii Guvernului nr. 362 din 17.05.2011, pârâtul este gestionar al terenurilor proprietate publică a statului ocupate de drumurile naționale.

Cu referire la solicitarea reclamanților privind constatarea nulității absolute a actului juridic civil Notificarea nr. 03-03/4118 din 30.06.2022, Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” evidențiază că în susținerea acesteia reclamantul a invocat doar prevederile art. 327 alin. (1), 328, 331 alin. (1) și 334 alin. (1) Cod civil, fără a argumenta care normă legală a fost încălcată. Or, nulitatea absolută sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general.

Evidențiază că condițiile esențiale pentru valabilitatea oricărui act juridic civil se împart în condiții de fond și de formă. Cerințele cu privire la consimțământ, capacitate, obiect și cauză reprezintă condiții de fond, iar cele ce se referă la modalitatea de exteriorizare a manifestării de voință, cum este cerința autentificării, sunt condiții de formă.

Astfel, cauza notificării nr. 03-03/4118 din 30 iunie 2022 este valabilă și licită, or, calea de acces din zona drumului public național R6 Chișinău-Orhei-Bălți, km 11+560, este construită neautorizat, adică în lipsa autorizației de amplasare, precum și în lipsa actelor permisive (certificat de urbanism pentru proiectare și autorizație de construire).

Accentuează pârâtul că această notificare a fost emisă în corespundere cu prevederile art. 7 alin.(3) din Legea drumurilor nr. 509/1995 (în redacția la momentul emiterii

notificării), deoarece periclitează stabilitatea și integritatea drumului public național, precum și este pusă în pericol siguranța circulației rutiere.

Totodată, această notificare corespunde și condiției de formă fiind întocmită în scris de persoana juridică împuternicită.

Pentru aceste considerente, este inechivoc că argumentul reclamantului precum că calea de acces existentă a fost transmisă anterior de către APL a com. Grătiești, în proprietatea ÎI „Viumt- Parașciuc", în calitate de bun accesoriu, este nefondată și lipsită de suport juridic. Or, calea de acces este amplasată nemijlocit pe terenul aferent drumului public național R6 Chișinău-Orhei- Bălți, cu nr. cadastral 3153103001, înregistrat în Registrul bunurilor imobile drept proprietate publică a statului, și nu a administrației publice locale, iar în baza Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 3153103001 din 20.12.2012, este transmis în folosință Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor".

Administrația publică locală nu avea cum să transmită un așa zis „bun accesoriu", odată ce nu deține nici un drept asupra acestuia.

La fel, această alegație este negată de însăși Primarul com. Grătiești prin Răspunsul nr. 771/21 din 30 decembrie 2021, unde a menționat că autorizația de amplasare nu a fost prezentată.

Totodată, prin răspunsul Primarului com. Grătiești nr. 667 a/22 din 21 decembrie 2022, s-a specificat că nu poate infirma sau afirma lipsa autorizației de amplasare pentru calea de acces spre terenurile cu nr. cadastrale 0155202.001 și 0155202.002 și nici nu poate prezenta actele permisive pentru construirea acestei căii de acces, din motiv că nu dispune de arhiva pentru anii 2009-2010.

Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată

În şedinţa de judecată, reprezentantul reclamanților S.R.L „Parasciuc Ecaterina", Proca Tudor a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată pentru motivele de fapt și de drept invocate, anexând la materialele cauzei pledoariile în formă scrisă (f.d. 206-217).

În ședința de judecată, reclamanții Parașciuc Ludmila și Parașciuc Vasile nu s-au prezentat, solicitând examinarea în lipsă.

În şedinţa de judecată, reprezentantul pârâtului, Tataru Aurelia a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată

Audiind participanții la proces, examinând probele și materialele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată va concluziona în privința netemeiniciei acțiunii, reținând următoarele argumente.

În conformitate cu art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Iar în conformitate cu prevederile art. 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea

multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În ședința de judecată instanța a constatat următoarele circumstanțe de fapt.

Potrivit materialelor cauzei, reclamanții Parașciuc Ludmila și Parașciuc Vasili dețin cu titlu de proprietate a câte ½ cotă parte din bunul imobil situat în *****, com. Grătiești, sat. Grătiești șos. Chișinău- Orhei, km. 11, cu nr. cadastral 0155202366, cu suprafața pentru construcții de 0,355 ha, cotele părți fiind stabilite în temeiul Hotărârii Judecătoriei Ciocana ***** din 22 martie 2016 (f.d. 55).

De asemenea, se reține că în baza contractului de locațiune nr.2/22/E din 01.02.2022 Parașciuc Liudmila și Parașciuc Vasile au transmis în locațiune S.R.L. "Parașciuc Ecaterina" încăperea nelocuibilă amplasată în *****, com. Grătiești, sat. Grătiești șos. Chișinău- Orhei, km. 11, cu nr. cadastral *****1, precum și echipamentul, mobilierul instalate în această încăpere, pentru perioada de 01.02.2022-31.12.2024 (f.d.61).

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1468 din 30.12.2016 privind aprobarea listelor drumurilor publice naţionale şi locale din Republica Moldova, conform anexei nr. 1, drumul public național R6 Chișinău-Orhei-Bălți (anterior M2 Chișinău - Soroca - frontieră cu Ucraina), reprezintă drum public naţional. Potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile, dreptul de proprietate a asupra bunului imobil cu nr. cadastral 3153103.001 aparține Statului Republica Moldova (f.d. 186-188).

În conformitate cu prevederile art.5 din Legea drumurilor nr. 509 din 22.06.1995, (1) Organul central de specialitate în domeniul infrastructurii drumurilor exercită prerogativele rezultate din dreptul de proprietate publică a statului asupra drumurilor naţionale şi asupra suprafeţelor de teren, proprietate publică a statului, aferente acestora.(1^1) Administrarea drumurilor naţionale şi a suprafeţelor de teren, proprietate publică a statului, aferente acestora este asigurată de către organul central de specialitate în domeniul infrastructurii drumurilor, prin intermediul Societăţii pe Acţiuni "Administraţia Naţională a Drumurilor". (1^2) Societatea pe Acţiuni "Administraţia Naţională a Drumurilor" este o societate comercială cu capital integral de stat, de interes strategic naţional, care realizează atribuţiile privind administrarea drumurilor naţionale şi a suprafeţelor de teren, proprietate publică a statului, aferente acestora în condiţiile contractelor de concesiune.

Totodată, conform Hotărârii Guvernului nr. 362 din 17.05.2011 privind aprobarea listei terenurilor proprietate publică a statului ocupate de drumurile naţionale, pârâtul este gestionar al terenurilor proprietate publică a statului ocupate de drumurile naționale.

Conform art. 1 alin. (3) din Legea drumurilor nr. 509 din 22.06.1995, gestionarea drumurilor este activitate, parte componentă a administrării drumurilor, care are ca obiect crearea și actualizarea băncii de date tehnice rutiere, a cadastrului drumurilor; exploatarea și dezvoltarea sistemului de administrare optimizată, gestiunea traficului rutier; efectuarea investigațiilor și expertizelor drumurilor publice, prin măsurări cu aparataj corespunzător, și a reviziilor stării acestora; efectuarea concesionărilor, arendărilor și închirierilor în legătură cu drumurile publice; asigurarea integrității patrimoniului drumurilor.

Prin notificarea nr. 03-03/4118 din 30.06.2022 (f.d.23-24), expediată în adresa reclamanților Parașciuc Liudmila și Parașciuc Vasile, Î.S. „Administrația de Stat a drumurilor” s-a solicitat desființării căii de acces construită neautorizat în zona drumului public național R6 Chișinău-Orhei-Bălți km. 11+560, cu restabilirea continuității elementelor geometrice ale drumului, în termen de 60 de zile din data recepționării prezentei notificări.

Astfel, reclamanții Parașciuc Liudmila și Parașciuc Vasile au fost înștiințați că în rezultatul examinării situației la fața locului a drumului național R6 Chișinău-Orhei-Bălți, km 11+560, de către reprezentanții Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” s-a constatat că construcția comercială de prestări servicii situată pe terenul proprietate privată cu nr. cadastral 0155202366, este amplasată în zona drumului public național. La fel, s-a stabilit că accesul de la/către obiectivul dat la drumul național R6 Chișinău - Orhei - Bălți, se efectuează pe toată suprafața terenului amenajat (7*16 m), cuprinsă între obiectivul comercial și partea carosabilă a drumului R6.

În contextul dat, la 20.12.2021, Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” s-a adresat prin scrisoarea nr. 09-03/8477 către Primăria corn. Grătiești, prin care a solicitat prezentarea informației privind obiectivul amplasat în zona drumului public R6, km 11+560, inclusiv și a actelor permisive pentru amplasarea și construcția obiectivului dat, iar în cazul lipsei actelor permisive necesare, s-a solicitat inițierea de către Primăria corn. Grătiești a procedurii de emitere a autorizației de desființare a obiectivului, conform legislației în vigoare.

Prin scrisoarea nr. 771/21 din 30.12.2021, Primăria corn. Grătiești, a comunicat că conform datelor din Registrul bunurilor imobile, dar și din cele prezentate de dna Parașciuc, conform Autorizației de construire nr.9B din 29.09.2003, s-a permis construirea unei baze de comerț. Ce ține de Autorizația de amplasare, Primăria a comunicat că aceasta nu a fost prezentată.

Așadar, beneficiarii actelor permisive au executat construcția căii de acces în zona drumului public național R6 Chișinău - Orhei - Bălți, în lipsa actelor permisive. Or, legea aplicabilă speței (art.7 din Legea drumurilor nr.509/1995 în redacția în vigoare la momentul eliberării actelor permisive), prevedea expres că căile de acces la drumurile publice se amenajează în conformitate cu certificatul de urbanism și se execută în baza proiectelor aprobate si autorizațiilor de construire eliberate, însă în Certificatul de urbanism pentru proiectare nr.4 din 22.03.2001 și Autorizația de construire nr.9B din 29.09.2003 nu a fost prevăzută amenajarea căii de acces la drumul public național R6 Chișinău - Orhei - Bălți.

Prin prezenta acțiune, reclamanții solicită constatarea nulității absolute a notificării nr. 03-03/4118 din 30.06.2022.

Potrivit art. 327 alin. (1) din Codul civil, actul juridic este nul dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general (nulitate absolută).

Art. 328 alin. (1) din același act normativ prevede că nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acțiune, cît și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces.

Respectiv, nulitatea este sancţiunea care se aplică în cazul în care la încheierea actului juridic civil nu se respectă condiţiile de valabilitate. Nulitatea este mijlocul prevăzut de lege pentru a asigura respectarea condiţiilor de valabilitate a actului juridic. În măsura în care un act juridic concret nu respectă aceste condiţii, el este lipsit de efectele sale prin intermediul nulităţii.

Potrivit art. 308 CC, act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.

Actul juridic este așadar o voință îndreptată spre un scop de natură juridică.

În speță, notificarea nr. 03-03/4118 din 30.06.2022 contestată de reclamanți nu întrunește elementele prevăzute de art. 308 și nu cade sub regimul juridic stabilit de titlul III al Codului civil.

Nu constituie o manifestare de voință pentru a produce efecte juridice acele manifestări care sunt doar pregătitoare și care, de regulă, sunt parte a procesului de formare a voinței. Din circumstanțe rezultă clar că manifestarea de voință de a produce efectele juridice urmărite urmează să apară în viitor, în mod separat de procesele pregătitoare.

Totodată, nu orice manifestare de voință, făcută în circuitul civil de o persoană, întrunește elementele unui act juridic. Unele declarații pe o care o persoană le face sunt relevante juridic, însă nu sunt îndreptate spre producerea unor noi efecte juridice.

Corespunzător, analizând circumstanțele cauzei, în coraport cu prevederile legale aplicabile speței, instanța ajunge la concluzia netemeiniciei acțiunii înaintate, urmând a fi respinsă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În circumstanțele descrise, având în vedere faptul că pretențiile formulate de către reclamanți împotriva Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” s-au dovedit a fi neîntemeiate, instanța de judecată va respinge pretențiile reclamanților referitoare la încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiate.

În conformitate cu prevederile art.art. 238 – 241 Codului de procedură civilă al RM, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Parașciuc Liudmila, Parașciuc Vasile și S.R.L „Parasciuc Ecaterina” împotriva Î.S. „Administrația de Stat al Drumurilor” cu privire la constatarea nulității actului juridic, ca neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul /semnătura/ Lupașcu Natalia